

Konferences KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBA NĀKOTNEI rezolūcija

Ir laiks, saglabājot labāko no esošā, attīstīties tālāk!
Mēs varam izdarīt vairāk, nekā spējam iedomāties!

Mēs, starptautiskās konferences "Kultūras mantojuma aizsardzība nākotnei" dalībnieki no Dānijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Nīderlandes, Norvēģijas, Polijas, Spānijas, Somijas, Vācijas, Zviedrijas, uzsverot kultūras mantojuma nozīmi Eiropas identitātes saglabāšanā un sabiedrības dzīves kvalitātes attīstībā, uzskatām:

1. Kultūras mantojuma nozīme, laikam ejot, kļūst arvien dziļāka. Tikai tad, kad iegūstam spēju līdzvērtīgi cienīt un godāt visu līdzšinējo, apzinoties, ka bez tā mēs nekad nebūtu tie, kas esam šodien, kļūst iespējami pilnīgi jauna veida domāšanas un rīcības modeļi. Mūsdienās kultūras mantojuma jēdziens paplašinās un arvien vairāk kļūst par plašu starpdisciplināru fenomenu. Starptautiskā un nacionālā līmenī kultūras mantojuma starpdisciplinārai dimensijai pievēršama vēl lielāka uzmanība.
2. Kultūras mantojuma politikai vienmēr jāreaģē uz procesiem sabiedrībā, tāpēc tai jābūt nemītīgā attīstībā un sabiedrības dzīves norišu straujo pārmaiņu laikā jāspēj prognozēt un nenokavēt kultūras mantojuma nozarē nepieciešamās pārmaiņas. Jāiegūst sistēmisks skats uz realitāti. Dažkārt arī labām un darboties spējīgām, tradicionālām sistēmām nepieciešams dot jaunu jēgu, jo esošā pieeja ir nogurusi, tā vairs neiedvesmo. Pārmaiņām nepieciešami speciālisti, kas deg par idejām un rada enerģijas lauku.
3. Kultūras vērtību saglabāšanas darba kvalitātei nepieciešama efektīvāka labās prakses uzkrāšana, analīze un izplatīšana. Eiropā ir radīti izcili, veiksmīgi piemēri, no kuriem daudzi paliek vietējā informācijas telpā vai tiek aizmirsti. Nepieciešams audzināt sabiedrības atbildības sajūtu.
4. Kultūras mantojuma aizsardzības galvenie dokumenti (konvencijas, hartas, deklarācijas u.c.) ir vispusīgi izdiskutēti un stabili nozares stūrakmeņi ar skaidru mērķi, tie radīti konkrētos apstākļos, bet ar skatījumu nākotnē. To pārveidošana nav nepieciešama. Jaunām situācijām un izaicinājumiem iespējams radīt jaunus starptautiskus dokumentus. Profesionāļiem ir jāstrādā pie cilvēkam tuvāku un vieglāk saprotamu skaidrojumu izstrādes un popularizēšanas par kultūras mantojuma aizsardzības principiem un saglabāšanas metodēm.
5. Davosas deklarācijas koncepts "Ceļā uz augstas kvalitātes būv kultūru (*Baukultur*) Eiropā" ir jauns un daudzsološs pieteikums izpratnes maiņai Eiropas vērtību nosargāšanā un konkurētspējas stiprināšanā. Nepieciešami aktīvi nākamie soļi, kas šo iniciatīvu pēc iespējas ātrāk attīsta un ievieš praksē.
6. Kultūras mantojuma atjaunošanā nepieciešama būvindustrijas specifiska, vērtību respektējoša un saudzējoša pieeja. Attiecības starp kultūras mantojumu, mūsdienu arhitektūru un dizainu jārisina kvalitatīvā dialogā, kas telpiskajā vidē rada pievienotu vērtību.

7. Kultūras mantojuma atjaunošana notiek asā konkurences cīņā ar citu, peļņu nesošu, tautsaimniecības nozaru lobiju par publisko fondu pārdali. Finansējums kultūras mantojumam ir ieguldījums ilgtermiņa attīstībā un sabiedrības dzīves kvalitātē.
8. Kultūras mantojuma saglabāšanas darbā visbiežāk nav iespējams noteikt tikai vienu absolūti pareizo risinājumu. Arī nacionālā līmeņa normatīvie akti parasti ir radīti uz iepriekšējas pieredzes pamata, tie nekad nebūs ideāli un līdz pēdējai detaļai savstarpēji saskaņoti, ilgtermiņā nemainīgi. Atbildīgām institūcijām to piemērošanā ir jābūt vērtību saglabājošai, cilvēka dzīves kvalitāti veicinošai un izsvērti radošai pieejai.
9. Kultūras mantojuma nozare nevar pastāvēt bez akadēmiskām zināšanām, vispusīgas izpētes, ilgstoši uzkrātas pieredzes un inovācijām, tomēr kvalitatīvā kultūras mantojuma atsevišķu objektu saglabāšanā var pastāvēt arī sabiedrībai tuvāka, vienkāršāka uz tradīcijām un amatniecības prasmēm balstīta pieeja.
10. Globalizācijas apstākļos Eiropas kultūras mantojums sastopas ar pieaugošu citu, daudzveidīgu ārpusēiropas kultūru ietekmi Eiropas telpā. Saglabājot toleranci pret tām, vispirms ir jāaizsargā un jākopj Eiropas kopīgais kultūras mantojums.

Starptautiskā konference "Kultūras mantojuma aizsardzība nākotnei" tika rīkota sakarā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (Kopš 13.06.2018. Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes) 30 darba gadu jubileju, Eiropas Kultūras mantojuma gadu, Latvijas valsts Simtgadi un Latvijas prezidentūru Baltijas jūras valstu padomē.

Šī rezolūcija tika radīta konferences laikā, izmantojot referātos izteiktās atziņas, un precizēta, piedaloties konferences referentiem: Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes vadītājam, dr.arh. J. Dambim, bijušajam Eiropas Padomes Kultūras, kultūras mantojuma un dabas mantojuma departamenta direktoram H.M. Balesteram, Mursijas universitātes mākslas vēstures profesorei, bij. Eiropas Parlamenta deputātei, dr.art. K. Gutjeresai Kortinesai, uzņēmējam A. Kreisleram, Eiropas Arheologu konsīlija prezidentam L. de Vitam, Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes ekspertiem dr.hist., dr.habil.art. J. Urtānam un dr.art. R. Kaminskai, Cēsu novada domes priekšsēdētājam, Vidzemes augstskolas lektoram J. Rozenbergam un Rīgas Lutera draudzes mācītājam dr.theol. L. Rozentālam, kā arī žurnāla "Latvijas Architektūra" galvenajam redaktoram dr.arh. J.Lejniekam.

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, Rīga, 04.10.2018.